

OLIVIA SAAR

KOOLIJÜTSI KOOLIMÜTS

JOONISTANUD TUULIKE KIVESTU

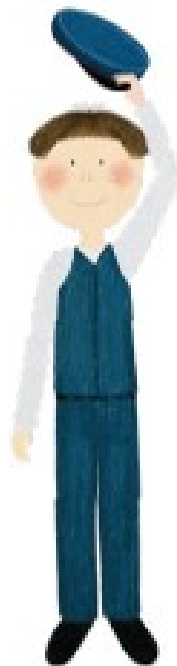

OLIVIA SAAR

KOOLIJÜTSI KOOLIMÜTS

PILDID JOONISTANUD TUULIKE KIVESTU

Raamatu väljaandmist on toetanud Eesti Kultuurkapital

Raamatu said Tallinna Keskraamatukogult kingiks kõik Tallinnas
2021. aastal kooliteed alustanud lapsed.

Toimetaja Margit Ross
Kujundaja Tuulike Kivestu

Tekst © Olivia Saar, Aidi Vallik, 2021

Pildid © Tuulike Kivestu, 2021

© Tallinna Keskraamatukogu, 2021

ISBN 978-9916-9525-2-8

TERE TULEMAST SÜNNIPÄEVAPEOLE!

Seda raamatut avades oled sattunud sünnipäevapeole. Ja vaata, kui palju rõõmsaid külalisi sellel peol on! Lastega koos on ka emad-isad ja vanaemad-vanaisad peole tulnud. Kõigil on oma lemmikraamat kaasas: „Tere, tere, tedretähnid“, „Lõvi Lõrr ja Jänes Jass“, „Pesukaru pesupäev“, „Päike süles“ ja veel terve sületäis teisi. Raamatukoguhoidjad võtavad külalisi vastu, loetakse üksteisele luuletusi ja lugusid ette ning vaadatakse raamatutest pilte. No küll on tore see raamatute pidu!

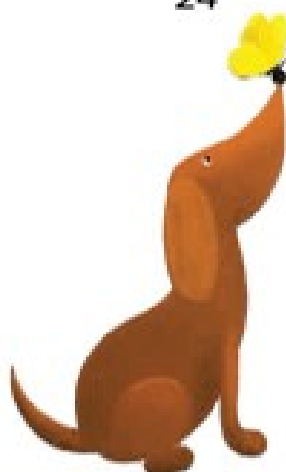
Sünnipäevalauale on peoperenaine laotanud tuliuued luuletused. Nende keskel särab ka üks vana, teada-tuntud – „Üks tähtis kuu“. Kes küll suudaks uskuda, et see luuletus ilmus trükis esimest korda 55 aastat tagasi. Nii tuttav on see luuletus meile kõigile. Iga uue kooliaasta alguses on see uuele koolijärgile aga ikka värske ja uus.

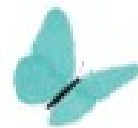
Kas arvasid ära, kelle sünnipäeva me tähistame? Muidugi arvasid. Hüüame siis kõik koos: „Palju õnne, lastekirjanik Olivia Saar! Suur tänu raamatute eest!“

Sinu raamatukogu

SISUKORD

Üks tähtis kuu	6
Koolijütsi koolimüts	9
Tervitus	10
Kõige tähtsam	11
Lahke politsei	12
Ametimees	14
Kiivrikandjad	17
Kokamüts	19
Pigimüts	21
Läkiläki	23
Tutiga müts	24

Silmini lumes	27
Võlukübar	29
Kuningakroon	30
Unimüts	33
Mütsid	34
Mõlkis ämber	37
Lumemütsid	37
Viis tuba	38
Soojus	39
Sukk ja saabas	40
Selge ja klaar	42
Soov	45

ÜKS TÄHTIS KUU

Septembrikuu
on kuldne kuu,
siis kuldsed õunad,
ploomid puul.

Septembrikuu
on marjakuu,
siis marjad mättal,
pihlapuul.

Septembrikuu
on rännukuu,
siis rännulaulud
linnul suus.

Septembrikuu
on tuulekuu,
tuul hüüab sügist:
„Uhuhuuu!”

Septembrikuu
on tähtis kuu:
siis aabits uus,
siis ranits uus,
uus vormipluus –
kõik, kõik on uus
septembrikuus!

KOOLIJÜTSI KOOLIMÜTS

No vaadake kõik!

Ma kooli lähen

ja nokaga mütsi

sean peegli ees pähe.

Nüüd vaatab vastu nägu naerune, lai –
minust koolimütsiga koolijüts sai.

TERVITUS

Pea mul püsti, selg on sirge,
paistab koolimaja.

Juba trepil õpetajat
tervitada vaja.

Tõstan mütsi, teen ka kraapsu –
see käib asja juurde,
astun, käsi ema pihus,
majja uude, suurde.

KÕIGE TÄHTSAM

Seda asja taipab
iga koolijüts –
kõige tähtsam, uhkem
ikka koolimüts.
Tänast mütsipäeva
pidupäevaks pean,
mütsi uneajaks
padja peale sean.

LAHKE POLITSEI

Pead peab katma talveajal,
mõnikord ka suveajal,
kui on vaja mütsi kanda,
elukutsest teada anda.

Näiteks lahke politsei
hüüab mulle: „Hei-hei-hei!
Tõtta üle triiburaja,
sul ju kooli minna vaja!”
Käegi kõrva juurde seab,
vormimütsi kandma peab.

AMETIMEES

Ametimehed on tuntud ja teatud,
ameti tähtsust näitama seatud.
Olgu siis kapten, kokapoiss, kaevur,
kloungi, kelle nägu on naerul –
müts tutvustab tegijat mütsi sees,
kes on üks hakkaja ametimees.

Eesti Tule

Eesti tuletõrjujat

Vapper tuletõrjuja pää

Möödunud
põhjustasid
matkajad
metsatulekahju. Tuli
sai alguse järele-
teta jäetud lõkkest.
meie linna
tribri

KIIVRIKANDJAD

Tuld tõrjuvad mehed on kanged mehed,
neist sageli räägivad ajalehed,
et tõttavad alati appi, kui vaja,
ja päästavad tules süttinud maja.
Ka kassi ja koera leiavad üles,
toovad tulest välja omaenese süles.
Karmhellad ongi need julged mehed,
neid sageli kiidavad ajalehed.

KOKAMÜTS

Kokamüts on valge, puhev,
kokk on mütsis muigel-muhev,
justkui kõrget torni kannab,
kokakunstist teada annab.

Supid, salatid ja kalad,
nikid-näkid, maiuspalad –
kõik on kunstnik-koka loodud,
sööja rõõmuks lauda toodud.

Ega kokk ei mõtle muule –
kokamüts toob naeru suule.
Kui on sööjaid, on ka isu,
kokka ikka kööki kisub.

PIGIMÜTS

Korstnapühkijal
on kuldsed nööbid kuuel,
pigimüts tal katab ikka pead.
Korstnapühkijat kui äkki kohtad,
soovi ruttu-ruttu miskit head.

Korstnapühkija on õnne tooja,
salasoovi täidab – usu mind –,
kõnnib katustel ja korstnaid pühib,
pilvepiirilt tervitab veel sind.

LÄKILÄKI

Läki õue!

Läkiläki

kihku-kähku pähe!

Kasuk selga,

vildid jalga,

ega talveriieteta

enam õue lähe.

Läkiläkiga võib olla

keset tuult ja pakast,

vanaisa läkiläki

leidsin kambrilakast.

TUTIGA MÜTS

Vanaema ütles mulle –
oled silmatera,
otsis lõngakorvist välja
pehme lõngakera.
Võttis vardad, kudus mütsi,
tutiga ja puha,
nüüd ma pakast pelgamata
suusarajal uhan.

SILMINI LUMES

Päkapikk on pisike,
kuid müts tal pikk kui siug,
ta saabub vahel kelguga
ja tal on lõbus liug.
Müts ulatub tal pilvini,
kust puistab alla lund,
siis lapsed lumes silmini
kui näeksid lumeund.

VÕLUKÜBAR

Võlukübar imesid
sulle vahel kingib:
laanekuusk kui majakas
tulesäras plingib,
leevikesed lendavad,
kandes nokas lilli,
tuulehaldjad puhuvad
õrnalt vilepilli ...

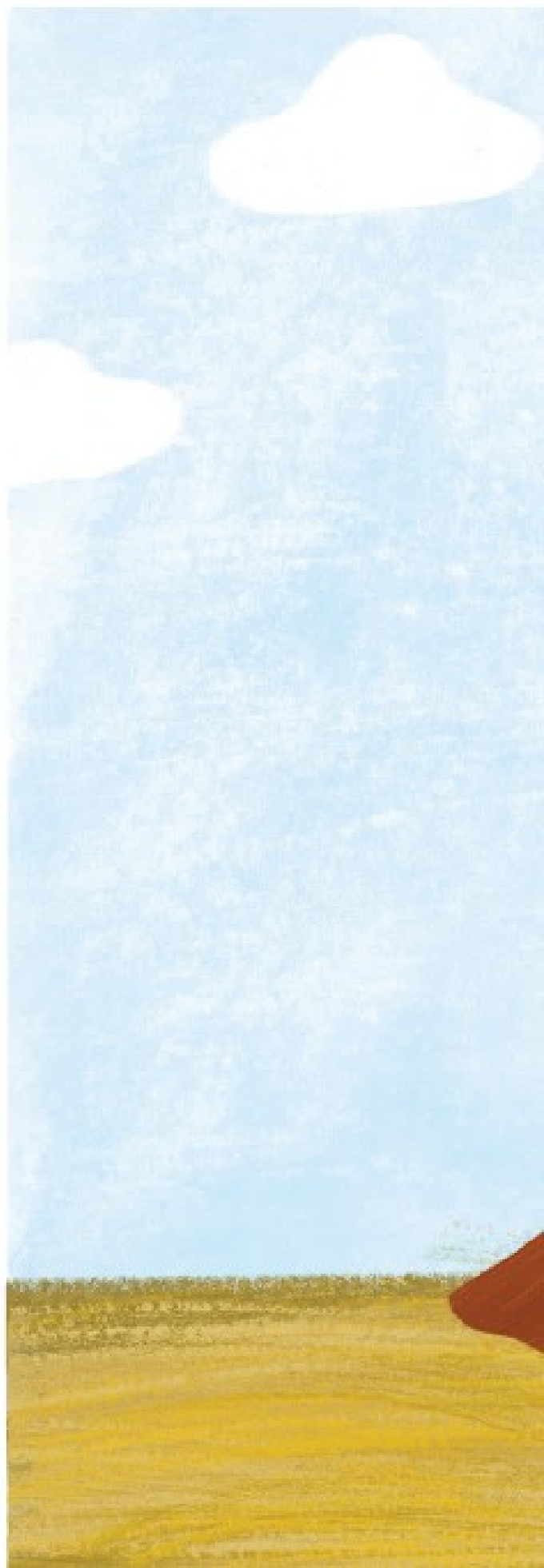
Pane kübar pähe,
sule silmad, oota!
Ainult imesid ei tasu
enne pühi loota.

KUNINGAKROON

On kuningal kuldne kroon
ja kuldne ka kuninga troon,
kui rahvale käsklusi annab,
siis kindlasti krooni kannab.

Kuldkroon on kuninga uhkus
ja kui on kuningal puhkus,
siis kuningas kroonita seikleb
ja päike ta lagipeal veikleb.

UNIMÜTS

Unimüts on unine,
magab nii mis nohin,
tema unenohinast
tekib metsakohin.

Metsakohin uinutab
terveks talveks karu –
unimüts näeb unes vaid
mett ja mesitaru.

MÜTSID

Müts on Kuul,
vist pilvememm
selle talle andis.

Müts on puul,
vist tuisutaat
selle talle kandis.

Müts on Jussil-Jassil ka
pehmest jänkukarvast,
ainult mömm
läks magama
ja pani mütsi
varna.

MÖLKIS ÄMBER

Lumememmel tavaliselt mütsiks kaabulott,
mõnikord ka kõrvadega vana supipott,
mõnikord suur ämber, mölkis, aukudes –
Muri kabuhirmus pageb haukudes.

LUMEMÜTSID

Nii pehmelt, vaikselt langeb lumi
ja valem valgus kiikab silma.
Lund aina langeb, langeb, langeb –
kuis ootasime sellist ilma!
Et maa saaks lumerüüga kaetud,
näeks aiateibail lumemütse.
Talv seekord oodata end lasi,
nüüd rõõmustamas manne-jütse.

VIIS TUBA

Sõrmikul on sõrmi viis,
igaüks neist tuba.
Ka väiksel sõrmel sõrmikus
tuppa tulla luba.

Sobiv tuba pöidlale,
seal ta aega viidab,
kindasoojust kõigile
üle ilma kiidab.

Sõrmikul on tube viis,
kuid käpik-labakinnas
oma kahe kambriga
samuti on hinnas.

SOOJUS

Käpikus on käsi soe,
sõrmikus on jahe,
kanda kirjuid käpikuid
pakasega lahe.
Käpikusse kudunud
vanaema soovi –
armas laps, sa käpikus
mu kätesoojust proovi.

SUKK JA SAABAS

Sukk ütles ükskord saapale:

„Sust pole miskit kasu,
sest ilma sooja sukata
sind kanda küll ei tasu.”

Siis saabas vastas sukale:

„Kes seda enne näinud,
et sukapreili saapata
on üldse kuskil käinud.”

SELGE JA KLAAR

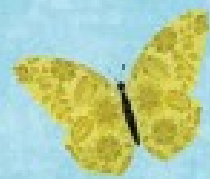
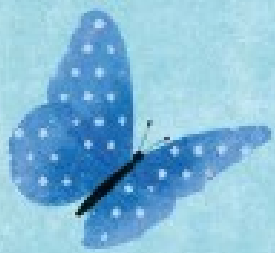
Head sõbrad on püksisääred,
head sõbrad ka kummikupaar,
nad üksmeeles elama peavad –
see asi on selge ja klaar.

Kuid juhtub, et tuju paha
on äkitselt ühel neist,
ta õue minna ei taha,
nii sedasi takistab teist.

Kuid lõpuks ikkagi kokku
jääb kollane kummikupaar,
sest sõprus on üle kõige,
ja see on klaarimast klaar.

SOOV

Ühe sõna sisse
mahub mõte suur,
väiksel taimel mullas
jõudu annab juur.
Suureks ihkab saada
iga väikene,
pihu sisse püüda
terve päikene.